

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov către Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău, terț Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale cu privire la anularea actului administrativ defavorabil, obligarea de a transmite cu titlu gratuit bunul imobil și radierea informației

împotriva decizie din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-238/24
NR. PIGD 2-20039418-01-3ra-13032024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Instanța de fond: V. Sîrbu,
Instanța de apel: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan,

12 martie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 martie 2020 avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, cu privire la anularea parțială a Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 536 din 11.10.2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, mun. Chișinău, în partea ce se referă la privatizarea contra plată a acestui imobil, la prețul comercial de 131947.10 lei; obligarea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe a Consiliului municipal Chișinău în emiterea unei Hotărâri de modificare a Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 536 din 11.10.2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, mun. Chișinău, prin care să se dispună transmiterea în proprietate privată a imobilului menționat, cu titlu gratuit, pe numele lui: Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampova, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov, Mihaela Haralampov.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la 28 ianuarie 1998, Primăria mun. Chișinău a emis, în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 1/36 din 22 ianuarie 1998, ordinul de repartiție (seria Ci nr. 004671) potrivit căruia i s-a oferit dreptul lui Nicolae Haralampov de a se instala, de comun cu membrii familiei sale (Aurelia Haralampov - soția, Danu Haralampov - fiul, Nicoleta Haralampov - fiica, Mihaela Haralampov - fiica), în apartamentul nr. 3 din str. Nucarilor, mun. Chișinău. În acest spațiu locativ, toți membrii familiei Haralampov, domiciliază până în prezent.

3. Astfel, după acumularea tuturor actelor necesare privatizării spațiului de locuit (inclusiv - scrisoarea Direcției Generale Locativ-Comunale nr. H-362/19 din 08 aprilie 2019 privind confirmarea ordinului de repartiție sus-numit), la 1 octombrie 2019, avocatul Igor Otgon, în numele tuturor membrilor familiei Haralampov, a depus cerere (nr. 07 06/334) pentru

privatizarea, cu titlu gratuit, a locuinței - ap. 3, din str. Nucarilor, 11, mun. Chișinău, adresată Consiliului Municipal Chișinău.

4. La 6 noiembrie 2019, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, i-a înmănat avocatului Igor Otgon, extrasul din Hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, mun. Chișinău, potrivit căruia s-a acceptat transmiterea în proprietate privată a locuinței menționate, pe numele tuturor membrilor familiei Haralampov, cu plată, la prețuri comerciale, cu stabilirea costului total de 131947,10 lei.

5. Indică, că membrii familiei Haralampov nu au fost de acord cu hotărârea menționată mai sus, în partea ce ține de privatizarea apartamentului lor, contra plată și au depus prin reprezentantul său, avocatul Igor Otgon, o cerere prealabilă la 29 noiembrie 2019, pe numele Consiliului Municipal Chișinău.

6. La 20 februarie 2020, avocatul Igor Otgon, a făcut cunoștință cu scrisoarea de răspuns a Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale din 17 februarie 2020, prin care s-a transmis extrasul din Hotărârea nr. 538 din 17 ianuarie 2020 a Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe, prin care cerințele expuse în cererea prealabilă depusă de avocatul Igor Otgon, au fost respinse, calificând cererea prealabilă inadmisibilă.

7. Astfel, consideră ilegale hotărârile sus-menționate ale Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe (Hotărârea nr. 536 din 11 octombrie 2019, cât și Hotărârea nr. 538 17 ianuarie 2020) sub aspectul: nemotivării acestora în fapt și în drept, fiind încălcate prevederile art. 118 alin. (1), (2) și (3), art. 120 alin. (1) lit. f) și h) ale Codului administrativ, nr. 116 din 19 iulie 2018; neglijării prevederilor art. 4, art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1), art. 10, art. 11, art. 17 alin. (1) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, care permit privatizarea apartamentului lor cu titlu gratuit.

8. Menționează că, temei pentru privatizarea apartamentului sus-numit, cu titlu gratuit, servesc prevederile art. 17 alin. (1), care sânt relevante familiei Haralampov: Nicolai Haralampov a fost participant la acțiunile de luptă din Afganistan. Pentru dovada acestui fapt la cererea de privatizare au fost anexate copia adevărului nr. 454 din 16 decembrie 2016 eliberate de Centrul militar al mun. Chișinău, precum și copia livretului militar pe numele acestei persoane; - familia dlui Haralampov este compusă din 5 persoane, dintre care 3 copii (copiile certificatelor de naștere au fost anexate la cererea

de privatizare); - toți membrii familiei Haralampov au locuit și locuiesc permanent în această locuință, iar vechimea totală de muncă a membrilor familiei depășește 35 ani; - membrii familiei Haralampov nu au participat la privatizarea altui spațiu locativ, despre care fapt au fost anexate la cererea de privatizare, declarații autentificate notarial din numele fiecărei persoane vizate (în original).

9. Prin încheierea din 18 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost atras în proces în calitate de terț Comisia Municipală de Privatizare a Direcției generale economie reforme și relații patrimoniale.

10. Prin încheierea din 14 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost atras în proces în calitate de terț Direcția generală economie reforme și relații patrimoniale.

11. La 5 noiembrie 2020, avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov a depus cerere de concretizare a cercului participanților la proces și a pretențiilor, în care în calitate de pârâți a indicat Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău și în calitate de terț Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale. Totodată, solicitând anularea Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din Chișinău nr. 538 din 17.01.2020 în partea ce se referă la refuzul, ca fiind inadmisibilă, a cererii prelabile nr. 54 din 29 noiembrie 2019 (înregistrată la Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale cu nr. 07-11/1440 din 03 decembrie 2019) depusă de avocatul Igor Otgon în interesul lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov; anularea parțială a Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din Chișinău nr. 536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea apartamentului nr. 3 din str. Nucarilor, 11, mun. Chișinău, în partea ce se referă la privatizarea contra plată a acestui imobil, la prețul comercial de 131947,10 lei; obligarea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău în emiterea unei Hotărâri privind: modificarea Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr.536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, nr. 11, mun. Chișinău, prin care să se dispună transmiterea în proprietate privată a imobilului menționat, cu titlu gratuit, pe numele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampova, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov, Mihaela Haralampov și dispunerea radierii informației din Sistemul informațional privatizarea locuințelor Consiliului municipal Chișinău, privind participarea

la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău, pe numele chiriașului principal Golban Elena Timofeevna următoarelor persoane: Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov, Mihaela Haralampov, ca fiind înscrisă neîntemeiat.

12. În motivarea cererii de concretizare a acțiunii au indicat că, la 1 octombrie 2019, avocatul Igor Otgon, în numele tuturor membrilor familiei lui Haralampov Nicolai, a depus cerere (nr. 07 06/334) pentru privatizarea, cu titlu gratuit, a locuinței - ap. 3, din str. Nucarilor, 11, mun. Chișinău, adresată Consiliului Municipal Chișinău.

13. La 6 noiembrie 2019, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, i-a înmănat avocatului Igor Otgon, extrasul din Hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, mun. Chișinău, potrivit căruia s-a acceptat transmiterea în proprietate privată a locuinței menționate, pe numele tuturor membrilor familiei Haralampov, cu plată, la preturi comerciale, cu stabilirea costului total de 131947,10 lei.

14. Indică că, odată cu înmânarea, contra semnătură, a extrasului din Hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 536 din 11 octombrie 2019, avocatului Igor Otgon i-a fost înmănată și scrisoarea de însoțire la extrasul menționat, care a fost datată la 31 octombrie 2019 cu nr. 07-06/334.

15. În legătură cu dezacordul reclamantului cu răspunsul primit la cererea de privatizare, la 29 noiembrie 2019 pe numele Consiliului municipal Chișinău a fost depusă cerere prealabilă, răspunsul la care a fost recepționat de avocatul Igor Otgon la 20 februarie 2020, prin scrisoarea Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale din 17 februarie 2020 la care s-a anexat extrasul din Hotărârea nr. 538 din 17 ianuarie 2020 a Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe, conform căreia, cererea prealabilă a fost calificată ca inadmisibilă.

16. Menționează că, reclamantul s-a expus în scris asupra neparticipării sale la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău, prin Hotărârea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe a sect. Râșcani din mun. Chișinău, nr. 67 din 13 aprilie 1995, cât și la alt spațiu locativ (în sensul art. 10 alin. (1) al Legii 1324/1993), prin: - anexarea la cererea de privatizare a apartamentului nr. 3 din str. Nucarilor, nr. 11, mun. Chișinău, a originalelor declarațiilor pe propria răspundere, autentificate notarial; - întemeierea ilegalității Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe, nr. 536 din 11 octombrie 2019, cu

expunerea respectării de către reclamant a prevederilor art. 17 alin. (1) al Legii 1324/1993, inclusiv prin neparticiparea reclamantului la privatizarea altui spațiu locativ.

17. Astfel, ținând cont de necesitatea respectării termenului (31 mai 2021) pentru privatizarea locuințelor, stabilit de art. 59 alin. (3) al Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, reclamantul a solicitat privatizarea apartamentului nr. 3 din str. Nucarilor, nr. 11, mun. Chișinău, doar după finalizarea acțiunilor de acumulare a documentelor necesare privatizării, inclusiv a certificatului 0706/470 din 29 septembrie 2018, prin care a aflat despre pretinsa participare a sa la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail. 102/3, mun. Chișinău, despre ce n-a fost de acord.

18. Prin urmare, prin anexarea la cererea de privatizare din 1 octombrie 2019, a certificatului menționat, cât și a originalelor declarațiilor pe propria răspundere, autentificate notarial, despre neparticiparea sa la alt spațiu locativ (inclusiv a ap. nr. 33 din str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău), reprezintă în sine contestarea faptului înscrierii sale în Sistemul informațional „Privatizarea locuințelor” al Consiliului municipal Chișinău, în calitate de participant la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail. 102/3, mun. Chișinău. La fel, despre aceasta s-a menționat și în cererea de chemare în judecată depusă la 23 martie 2020.

19. Consideră că, răspunsurile primite la cererea de privatizare, cât și la cererea prealabilă - Hotărârile Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 536 din 11 octombrie 2019, cât și cea cu nr. 538 din 17 ianuarie 2020, nu conțin: numele și prenumele colaboratorului care a emis actul administrativ. La caz, urmau a fi înscrise numele și prenumele reprezentanților Consiliului municipal Chișinău și a Primăriei mun. Chișinău, care au avut calitatea de membru a Comisiei de privatizare a fondului locativ la data emiterii hotărârilor contestate, sus numite, care urmau a fi desemnați în condițiile art. 6 alin. (5) al Legii nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău. În acest context, consideră relevante și prevederile art. 132 - 136 ale Codului administrativ, conform cărora, prin emiterea unui act administrativ individual se înțelege și cazul adoptării lui de către autoritățile publice cu conducere colegială (spre exemplu - comisii ș.a.), care urmează să adopte decizii prin vot. Prin urmare, la adoptarea deciziilor prin vot, urmează a se respecta și prevederile legii ce vizează cvorumul, majoritatea de voturi și tipurile ei (simplă, absolută și calificată); motivarea completă (în fapt, în drept, descrierea succintă a procedurii administrative, care a stat la baza emiterii actului defavorabil) privind imposibilitatea privatizării cu titlu gratuit a bunului din str. Nucarilor.

nr. 11, mun. Chişinău. Aceste constatări evidențiază nerespectarea de către autoritatea emitentă a prevederilor art. 118, art. 120 alin. (1) lit. b), f), h) și i) al Codului administrativ. În special, Comisia nu s-a expus cel puțin în partea ce vizează pretinsa participare la privatizarea din 1995, care sunt documentele care probează această participare (ținând cont de prevederile art. 2, art. 12 alin. (2), art. 13 ale Legii 1324/1993), precum și nu a argumentat calculul plății care urmează a fi achitată de reclamant în sumă de 131947,10 lei; informația cu privire la exercitarea căilor de atac, care potrivit art. 124 al Codului administrativ trebuie să cuprindă: a) calea de atac care urmează să fie înaintată; b) denumirea și adresa autorității publice sau ale instanței de judecată la care trebuie înaintată calea de atac; c) termenul pentru exercitarea căii de atac; informații despre aprobarea deciziilor de către organul abilitat, așa cum este prevăzut la pct. 7 al Regulamentului comisiei de privatizare a fondului de locuințe, din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1324/1993, comisia efectuează munca organizatorică și practică în vederea privatizării locuințelor din fondul de stat, departamental și public, pregătește decizii și le pune spre aprobare organului abilitat.

20. Atât potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) al Legii 1324/1993, cât și în spiritul Regulamentului comisiei de privatizare a fondului de locuințe, sus-numit, organul abilitat este organul prin decizia căruia a fost înființată comisia de privatizare a fondului de locuințe cu acordul autorității administrației publice locale a unității administrativ-teritoriale respective (pct. 3 al Regulamentului numit). De asemenea, noțiunea „organul abilitat”, urmează a fi coroborată și cu prevederile art. 6 alin. (5) al Legii nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chişinău, care stabilește că comisia pentru privatizarea imobilelor (locative și nelocative) este formată de consiliul municipal și primarul general, pe bază paritară.

21. În acest context, prevederile de mai sus, privind aprobarea deciziilor comisiei respective, devin obligatorii și prin prisma prevederilor art. 125 alin. (2) al Codului administrativ, care stabilește, că aprobarea este obligatorie numai în cazurile expres prevăzute de lege și se realizează în scris.

22. Prin urmare, deciziile Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ din mun. Chişinău (menționate mai sus), urmau a fi aprobate de Consiliul municipal Chişinău și Primarul general al mun. Chişinău.

23. Mai mult ca atât, la examinarea cererii de privatizare depuse la 1 octombrie 2019, cât și a cererii prealabile din 29 noiembrie 2019, pârâtu (inclusiv Comisia municipală de privatizare a fondului locativ), urma să asigure respectarea prevederilor art. 22 al Codului administrativ, conform

căruia autoritățile publice cercetează starea de fapt din oficiu, stabilind felul și volumul cercetărilor, nefiind legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

24. În acest sens, relevă și prevederile art. 21 al Codului administrativ, potrivit căruia autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor persoanelor decât în cazurile și condițiile expres stabilite de lege.

25. Potrivit art. 10 alin. (1) al Legii nr. 1324/1993, o familie poate cumpăra sau primi cu titlu gratuit în proprietate privată o singură locuință. Actele anexate la cererea de chemare în judecată (ordinul de repartitie a imobilului supus privatizării, documentele de stare civilă), confirmă că Aurelia Haralampov este soția chiriașului principal Nicolai Haralampov, iar Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov - sânt copiii acestuia (indiferent de vârsta lor).

26. Astfel, prevederile normative menționate se extind asupra persoanelor menționate, ținând cont și de cele stabilite la art. 15 al Legii nr. 1324/1993, cât și art. 55 al Codului cu privire la locuințe nr. 2718-X din 03 iunie 1983, conform căruia membri ai familiei chiriașului sunt soțul chiriașului, copiii (inclusiv cei înfițați) atât ai chiriașului, cât și ai oricăruia din membrii familiei lui, părinții (părinții adoptivi), care locuiesc împreună cu chiriașul.

27. Astfel, consideră ilegale hotărârile menționate ale Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe (Hotărârea nr. 536 din 11 octombrie 2019, cât și Hotărârea nr. 538 17 ianuarie 2020) sub aspectul: nemotivării acestora în fapt și în drept, neînscierea altor elemente de structură obligatorii ale actului administrativ individual, fiind încălcate prevederile art. 118 alin. (1), (2) și (3), art. 120 alin. (1) lit. f) și h), art. 124 și art. 125 ale Codului administrativ, neglijarea prevederilor art. 4, art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1), art. 10, art. 11, art. 17 alin. (1) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10.03.1993, care permit privatizarea apartamentului lor cu titlu gratuit, în special, temei pentru privatizarea apartamentului sus-numit, cu titlu gratuit, servesc prevederile art. 17 alin. (1), care sunt relevante familiei Haralampov: reclamantul a fost participant la acțiunile de luptă din Afganistan. Pentru dovada acestui fapt la cererea de privatizare au fost anexate copia adeverinței nr. 454 din 16 decembrie 2016 eliberate de Centrul militar al mun. Chișinău, precum și copia livretului militar pe numele acestei persoane; familia lui Haralampov este compusă din 5 persoane, dintre care 3 copii (copiile certificatelor de naștere au fost anexate la cererea de privatizare); toți membrii familiei Haralampov au locuit și locuiesc permanent în această locuință, iar vechimea totală de muncă a

membrilor familiei depășește 35 ani; membrii familiei Haralampov, n-au participat la privatizarea altui spațiu locativ, despre care fapt au fost anexate la cererea de privatizare, declarații autentificate notarial din numele fiecărei persoane vizate (în original), aceștia nu și-au exprimat acordul pentru oricare situație posibilă, prevăzută la Legea 1324/1993 ce ar viza participarea la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail, 102/3. mun. Chișinău.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

28. Prin hotărârea din 3 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov către Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău, terț Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale cu privire la anularea actului administrativ defavorabil, obligarea de a transmite cu titlu gratuit bunul imobil și radierea informației. S-a anulat hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău nr. 538 din 17 ianuarie 2020 și hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău nr.536 din 11 octombrie 2019. S-a obligat autoritatea publică locală prin intermediul Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău să emită act administrativ individual prin care să radieze informația din Sistemul informațional „Privatizarea locuințelor”, privind participarea la privatizarea apartamentului nr. 33 str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău, pe numele chiriașului principal Elena Timofeevna Golban următoarelor persoane: 1. Nicolai Haralampov cod 12401964; 2. Aurelia Haralampov cod 02903966; 3. Danu Haralampov cod 12601995; 4. Nicoleta Haralampov cod 01007993; 5. Mihaela Haralampov cod 00805991.În rest, pretențiile reclamantului sau respins ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

29. La 18 martie 2023 reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău – Cristina Demian, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 3 martie 2023 solicitând admiterea apelului, casarea în parte a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 3 martie 2023, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

30. La 21 martie 2023, reprezentantul Direcției Generale economie, Comerț și Turism, (succesor de drepturi și obligații al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale) – Maxim Comerzan, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 3 martie 2023 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 3 martie 2023, cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunea reclamanților să fie respinsă ca neîntemeiată.

31. La 20 iunie 2023, reprezentantul Direcției Generale economie, Comerț și Turism, (succesor de drepturi și obligații al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale) – Maxim Comerzan, a depus supliment la cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 3 martie 2023.

32. La 13 iulie 2023, reprezentantul Consiliul municipal Chișinău – Cristina Demian, a depus supliment la cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 3 martie 2023.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău și de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale, sau admis. S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 03 martie 2023, și s-a emis o decizie nouă potrivit căreia: Acțiunea în contencios administrativ depusă de Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov către Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău, terț Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale cu privire la anularea actului administrativ defavorabil, obligarea de a transmite cu titlu gratuit bunul imobil și radierea informației, s-a declarat inadmisibilă.

34. În motivarea soluției, instanța de apel a concluzionat că hotărârea instanței de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor procesual materiale în coroborare cu circumstanțele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii.

35. A notat că, reieșind din circumstanțele procedurii administrative cât și din esența căințelor formulate, acțiunea reclamanților fiind una în obligare, fiind îndreptată către două autorități publice distincte și având ca obiect două cerințe la fel distincte.

36. Totodată, Curtea de Apel Chișinău, analiza întrunirea condițiilor de admisibilitate pentru fiecare din cererile ce constituie obiectul acțiunii, a reținut că, deși instanța de fond, prin hotărârea contestată a dispus obligarea

autorității publice locale prin intermediul Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău să emită act administrativ individual prin care să radieze informația din Sistemul informațional „Privatizarea locuințelor”, privind participarea la privatizarea apartamentului nr. 33 str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău, pe numele chiriașului principal Golban Elena Timofeevna următoarelor persoane: 1. Nicolai Haralampov cod 12401964; 2. Aurelia Haralampov cod 02903966; 3. Danu Haralampov cod 12601995; 4. Nicoleta Haralampov cod 01007993; 5. Mihaela Haralampov cod 00805991, în partea pretenției menționate, reclamantii nu au formulat nici o cerere în adresa autorității publice. Or, potrivit art. 208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emiteră a actului administrativ individual.

37. Respectiv, până la formularea acestor cerințe în instanță, reclamantii aveau obligația de a se adresa cu cererea în cauză către autoritatea publică competentă – la caz Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale care fiind sesizată asupra cerinței date, urma să se expune printr-un act administrativ, care doar după respectarea procedurii de contestare prealabilă, putea face obiectul unei acțiuni în obligare.

38. Drept urmare, ținând cont de faptul că, reclamantii nu s-au adresat anterior autorității publice competente cu o cerere cu privire la dispunerea radierii informației din Sistemul informațional privatizarea locuințelor Consiliului municipal Chișinău, privind participarea la privatizarea apartamentului nr. 33 din str. Ismail, 102/3, mun. Chișinău, pe numele chiriașului principal Golban Elena Timofeevna următoarelor persoane: Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov, Mihaela Haralampov, ca fiind înscrisă neîntemeiat, și ulterior cu o cerere prealabilă în cazul respingerii solicitării, devin aplicabile prevederile art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

39. A notat că, prevederile art. 6 al Legii privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, art. 4, art. 11 al legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, Regulamentul comisiei de privatizare a fondului de locuințe, Anexa nr. 1 la Legea privatizării fondului de locuințe.

40. A reținut că, Direcția generală este compusă din subdiviziuni, conform organigramei aprobate de către Consiliul municipal Chișinău, iar conform Statului de personal al Direcției generale economie reforme și relații patrimoniale, anexa nr. 2 la decizia Consiliului mun. Chișinău nr.5/4 din 24.07.2018, una din subdiviziunile DGERRP este Direcția privatizare fondului de locuințe. În contextul a reiterat că, DGERRP poate să-și asume obligațiuni, să fie reclamant și reclamat în instituția de judecată.

41. A subliniat că, în speță, deși Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a fost constituită de Consiliul municipal Chișinău inclusiv în scopul privatizării fondului locativ, iar de competența sa ține efectuarea procesului de privatizare a fondului de locuințe în municipiu și organizarea și desfășurarea procesului de privatizare a spațiului locativ, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale în prezenta speță are calitatea de terț.

42. Mai mult a reținut că, la 29 noiembrie 2019, reprezentantul reclamantilor/intimați, avocatul Igor Otgon, a depus la autoritatea publică ierarhic superioară Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău cererea prealabilă, însă cu respectarea prevederilor art. 164 alin. (3) Cod administrativ, cererea prealabilă a fost transmisă autorității emitente - cererea prealabilă fiind înregistrată la Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale cu nr. 07-11/1440 din 03 decembrie 2019. La cererea prealabilă, prin scrisoarea nr. 07-11/1440 din 17 februarie 2020, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a comunicat reprezentantului reclamantilor extrasul din hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău nr.538 din 17 ianuarie 2020.

43. A menționat că, în condițiile speței deși reclamantii au fost notificați de instanța de fond cu referire la faptul că, „cererea de chemare în judecată este depusă către Consiliul mun. Chișinău, însă cererile prelabile anexate au fost înaintate de către Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale al CMC, iar partea nu dispune de calitate procesuală în prezentul litigiu, or calitatea de autoritate publică pârâtă, în cazul în speță, urmează a fi atribuită și Direcției generală economie, reforme și relații patrimoniale, iar în acest sens, reclamantul urmeze să depună o cerere de concretizare în care să indice corect cercul participanților la proces”, prin cererea de concretizare depusă, reclamantii au atribuit Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale calitatea de terț, deși aceasta la caz urma a avea calitatea de reclamat în instanța de judecată.

44. Astfel a reținut că, în speță activitatea administrativă a fost desfășurată de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale, care potrivit Regulamentului Direcției generale, economie reforme și relații patrimoniale, anexa nr. 1 la decizia Consiliului mun. Chișinău nr.5/4 din 24 iulie 2018, a fost constituită de Consiliul municipal Chișinău în scopul asigurării (...) privatizării fondului locativ, și care potrivit aceluiași Regulament, poate să-și asume obligațiuni, să fie reclamant și reclamat în instituția de judecată.

45. Drept urmare, pretențiile reclamantului cu privire la anularea Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din Chișinău nr. 538 din 17 ianuarie 2020 în partea ce se referă la refuzul, ca fiind inadmisibilă, a cererii preabile nr. 54 din 29 noiembrie 2019, soluționată de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale; anularea parțială

a Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din Chișinău nr. 536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea apartamentului nr. 3 din str. Nucarilor, 11, mun. Chișinău, în partea ce se referă la privatizarea contra plată a acestui imobil, la prețul comercial de 131947,10 lei; obligarea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe din mun. Chișinău în emiterea unei Hotărâri privind: modificarea Hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr.536 din 11 octombrie 2019 cu referire la privatizarea ap. 3 din str. Nucarilor, nr. 11, mun. Chișinău, prin care să se dispună transmiterea în proprietate privată a imobilului menționat, cu titlu gratuit, pe numele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampova, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov, Mihaela Haralampov, urmează a fi declarate inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ. Or, reclamantul care înaintează acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată. Pe când în speță, deși activitatea a fost desfășurată de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale, acesteia la caz nu i-a fost atribuită calitatea de pârât.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

46. La 4 martie 2024, avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov, a depus cerere de recurs împotriva decizie din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2023 și menținerea hotărârii judecătorești Chișinău, sediul Râșcani din 3 martie 2023

ARGUMENTELE RECURSULUI

47. În motivarea recursului reprezentatul recurenților a reiterat cele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea suplimentară de concretizare la cererea de chemare în judecată, suplimentar a indicat că consideră ilegală decizia Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2023 prin faptul interpretării eronate a legii de către instanța de apel și neaplicarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (4) al Legii 1324-XII din 10 martie 1993, pct. 3 și pct. 6 din Regulamentul comisiei de privatizare a fondului de locuințe din anexa 1 la Legea 1324/1993 și art. 6 alin. (2) pct. 3) lit. d) și alin. (5) din Legea 136 din 17 iunie 2016.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

48. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

49. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

50. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).”

51. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

52. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

53. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

54. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

55. Examinând admisibilitatea recursului depus de Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov,

Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov, împotriva deciziei din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din motivele ce succed.

56. Din documentele dosarului rezultă că, decizia Curții de Apel Chișinău, a fost pronunțată la 7 noiembrie 2023.

57. Tot din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău, la 8 decembrie 2023 prin intermediul poștei electronice a expediat în adresa reprezentatului recurenților avocatul Igor Otgon copia deciziei motivate din 7 noiembrie 2023 la adresa otgon.igor@yahoo.com (f. d. 37 V-II).

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază, că adresa otgon.igor@yahoo.com este adresa de poștă electronică indicată de către Igor Otgon în mandatul avocatului, cererea de chemare în judecată și cererea de recurs.

59. În conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ și având în vedere că decizia motivată din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentatului recurenților la 8 decembrie 2023, la ora 14:06, instanța de recurs precizează că termenul de 2 luni pentru depunerea recursului a început să curgă în ziua următoare notificării, adică din 9 decembrie 2023 (sâmbătă), și a expirat pe 9 februarie 2024 (vineri).

60. Completul de judecată subliniază că termenele procedurale asigură un cadru optim pentru desfășurarea actului de justiție, având rolul de a ordona acțiunile procedurale și de a consolida securitatea raporturilor juridice. Drepturile procesuale ale unei persoane pot fi exercitate doar în limitele stabilite de legiuitor, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv a termenelor prevăzute. După expirarea acestor termene, titularul dreptului nu mai poate valorifica respectivul drept în fața instanței.

61. Totodată, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău și-a îndeplinit obligația pozitivă de a notifica actul judecătoresc. Curtea de Apel Chișinău a utilizat mijloace adecvate de comunicare, asigurând astfel notificarea copiei deciziei motivate din 7 noiembrie către reprezentatul recurenților.

62. Respectiv, depunând recursul la 4 martie 2024, reprezentatului recurenților avocatul Igor Otgon a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat.

63. Astfel, se remarcă faptul că certitudinea legală impusă de regulile procedurii de contencios administrativ, ca o condiție esențială pentru un proces echitabil, protejează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului. Prin urmare, instanța de contencios administrativ nu are dreptul de a substitui voința legiuitorului, așa cum este reflectată în normele procedurale, pentru a

exonera recurentul de sancțiunile procedurale care decurg din înțelegerea eronată de către acesta a efectelor legale.

64. Completul de judecată subliniază că unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a participanților. Buna credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege. Termenul de recurs stabilit la art.245 din Codul administrativ este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, ceea ce înseamnă că nerespectarea acestuia duce la pierderea dreptului părții de a mai exercita această cale de atac.

65. Contrar acestor circumstanțe, reprezentatului recurenților avocatul Igor Otgon, deși era direct interesat de soluționarea litigiului în cadrul recursului, nu a manifestat diligența necesară pentru a-și îndeplini obligațiile cu bună-credință. El nu a respectat termenul legal imperativ pentru depunerea recursului împotriva deciziei contestate, conform cerințelor legale stricte.

66. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții la un proces trebuie să joace un rol activ, urmărind cu diligență derularea procedurii și exercitându-și drepturile procedurale cu bună credință.

67. Completul de judecată subliniază că nerespectarea termenului pentru depunerea recursului este exclusiv rezultatul comportamentului recurenților și reprezentantului acestora, care aveau obligația să dea dovadă de responsabilitate și să adopte o atitudine activă în exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor sale procedurale. Admiterea unui recurs tardiv ar putea încălca principiul securității raporturilor juridice, protejat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

68. Se mai reține că potrivit art. 24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

69. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

70. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 65 alin.(1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea

impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

71. Astfel, din materialele cauzei, precum și din conținutul recursului depus de reprezentatul recurenților avocatul Igor Otgon, instanța de recurs reține că, ultimul n-a făcut uz de prevederile art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

72. La acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

73. La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

74. Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

75. În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

76. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

77. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de avocatul Igor

Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov, inadmisibil.

78. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Igor Otgon în interesele lui Nicolai Haralampov, Aurelia Haralampov, Danu Haralampov, Nicoleta Haralampov și Mihaela Haralampov.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc